

ที่ อต ๐๐๒๓.๔/ว ๑๗๖

ถึง สำนักงานส่งเสริมปกครองท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์และ
สำนักงานเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

ตามหนังสือสำนักงานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนแจ้งให้จังหวัด เรียนเชิญ
เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดและท้องถิ่นอำเภอ ร่วมเวทีเสวนาสาธารณะ "พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน : ก้าวต่อไป
สร้างพื้นที่กลางชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งให้ยั่งยืน" และขอความกรุณาประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง
ร่วมเสวนาฯ ในวันจันทร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๓๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom
Meeting (ID: ๙๔๗ ๓๐๖๗ ๘๒๙๙ /Passcode: ๑๒๓๔) หรือ Facebook live "สภาองค์กรชุมชน" นั้น

จังหวัดอุดรดิตถ์จึงขอเรียนเชิญท้องถิ่นอำเภอองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ร่วมเสวนาฯ
ดังกล่าว และขอให้สำนักงานส่งเสริมปกครองท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอแจ้งให้องค์การปกครองทุกแห่งเข้าร่วม
เสวนาฯ และตอบรับรายชื่อผู้เข้าร่วมเป็นรายบุคคลภายในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ รายละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร.๐ ๕๕๔๐ ๓๐๐๘ ต่อ ๔ โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๔๘๘๕
ผู้ประสานงาน นายเอกวิทย์ บุบผาโชติ ๐๖ ๓๒๐๖ ๖๔๗๘

สำนักงานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชน
๙๑๒ ถนนนวมินทร์ เขตบางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

ด่วนที่สุด

ที่ สอช. ๐๑๐๑/ว ๑๕

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง เสนวนาสาธารณสุข “พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน: ก้าวต่อไปสร้างพื้นที่กลางชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งให้ยั่งยืน”
เรียน ท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียด กำหนดการ และการตอบรับ

ด้วยที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ได้กำหนดจัดเสวนาสาธารณสุข “พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน : ก้าวต่อไปสร้างพื้นที่กลางชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งให้ยั่งยืน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชนในการให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา เสริมสร้างระบอบประชาธิปไตยและระบบธรรมาภิบาลซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองสิทธิชุมชนและประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา นั้น

ในการนี้ เนื่องด้วยพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกระดับอย่างมีนัยสำคัญ จึงขอเรียนเชิญท่านหรือผู้แทน พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัด/ท้องถิ่นอำเภอ ร่วมเวทีเสวนาฯ ดังกล่าว และขอความกรุณาประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง (อบจ./อบต./เทศบาล) เชิญผู้บริหารท้องถิ่นพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสมาชิกสภาท้องถิ่นและประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล-เทศบาล/ประธานชุมชน-หมู่บ้าน ทุกชุมชน-หมู่บ้าน/ประธานกลุ่ม-องค์กร-เครือข่ายทุกแห่งในเขตท้องถิ่น (อสม./อพม./อสร./ทสม./กลุ่มสตรี/สภาเด็กและเยาวชน/สภาวัฒนธรรม สภาเกษตรกร ฯลฯ) ร่วมเสวนาฯ ดังกล่าว ในวันจันทร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๓๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom Meeting (ID: 947 3067 8299 /Passcode: 1234) หรือ Facebook live “สภาองค์กรชุมชน” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ขอความกรุณาตอบรับรายชื่อผู้เข้าร่วมเป็นรายบุคคลภายในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ สำหรับท้องถิ่นจังหวัด/อำเภอสามารถประสานงานได้โดยตรงที่ นายสุรศักดิ์โยธิน บุรณานนท์ เลขานุการที่ประชุมในระดับชาติฯ โทรศัพท์ ๐๙๕๘๘๘๙๓๓๗๒, ๐๘๒๒๑๕๙๑๑๙, ๐๙๕๙๓๘๗๖๙๐, ๐๘๐๓๕๐๔๒๗๙ และสำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./อบต./เทศบาล) สามารถประสานได้ตามช่องทางการติดต่อผู้ประสานงานในระดับพื้นที่แนบท้าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี

- เพื่อโปรดทราบและพิจารณา
- เห็นควร มอบหมายให้ กอ.กมล.

ประธานท้องถิ่น อำเภอ และ อบก. ตามต่อไป

(นางสาวทิพย์ภววรรณ ทาหาญ)

เจ้าพนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปฏิบัติงาน

โทรศัพท์ ๐-๒๓๗๘-๘๓๐๐-๒๐ ต่อ ๘๘๐๕, ๐๙๕๘๘๘๙๓๓๗๒

อีเมล SPACODI2024@Gmail.com

ขอแสดงความนับถือ

(นายทองสุข สิลิต)

ประธานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชน

- ธาราม

- มอม ๓๐. กอ.

(นางอำล่อง ดีขอบโพธิ์)

19/2/69

สิ่งที่ส่งมาด้วย

การเสวนาสถาธารณะ

เรื่อง “พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน : ก้าวต่อไปสร้างพื้นที่กลางชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งให้ยั่งยืน”

วันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ 2569 เวลา 08.30 – 12.30 น.

ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบ Zoom Meeting (Meeting ID: 947 3067 8299 /Passcode: 1234)

และ Facebook live เพจ “สภาองค์กรชุมชน”

*****

รายละเอียด/กำหนดการ

การตอบรับ

(ขอความกรุณาตอบรับรายชื่อผู้เข้าร่วมเป็นรายบุคคลภายในวันศุกร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙)

กำหนดการเสวนาสาธารณะ

เรื่อง “พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน : ก้าวต่อไปสร้างพื้นที่กลางชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งให้ยั่งยืน”

วันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ 2569 เวลา 08.30 – 12.30 นาฬิกา

ณ ห้องประชุมไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม ชั้น 1 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

และ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบ Zoom Meeting (Meeting ID: 947 3067 8299 /Passcode: 1234)

หรือ Facebook live เพจ “สภาองค์กรชุมชน”

*****

- เวลา 08.30 – 09.00 น. - Check in / รายงานผู้เข้าระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- เวลา 09.00 – 10.00 น. - พิธีเปิดการเสวนา
- เวทีเสวนา “การกระจายอำนาจกับการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง”
- เวลา 10.00 – 12.00 น. - เวทีเสวนา (รายประเด็น)
- ประเด็น “เจตนารมณ์กฎหมาย นิยาม ผู้รักษาการตามกฎหมาย และการจัดตั้งและยุบเลิกสภาองค์กรชุมชนตำบล” (มาตรา 3 มาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 14)
  - ประเด็น “คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกระทำอันเป็นการต้องห้ามของสมาชิกสภาองค์กรชุมชน” (มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 12 และมาตรา 13)
  - ประเด็น “ประธานสภา รองประธานสภา เลขานุการสภา และการประชุมของสภาองค์กรชุมชน” (มาตรา 15 มาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 20 มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 28 มาตรา 30 มาตรา 31 และมาตรา 33)
  - ประเด็น “ภารกิจสภาองค์กรชุมชนตำบล การดำเนินการของที่ประชุมในระดับจังหวัดและที่ประชุมในระดับชาติ และกลไกการปฏิบัติตามภารกิจ รวมทั้งความเชื่อมโยงกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง” (มาตรา 21 มาตรา 23 มาตรา 27 มาตรา 32 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง)
  - ประเด็น “การส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือกับสภาองค์กรชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐ และการส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล” (มาตรา 22 มาตรา 29 และหมวด 4 มาตรา 34 - 35)
- เวลา 12.00 – 12.30 น. - สรุปและปิดการเสวนา

- หมายเหตุ - กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม
- มอบเกียรติบัตรให้กับผู้เข้าร่วมแบบออนไลน์/อิเล็กทรอนิกส์ตามช่องทางอีเมลที่แจ้งไว้

การเสวนาสาธารณะ

เรื่อง “พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน : ก้าวต่อไปสร้างพื้นที่กลางชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งให้ยั่งยืน”

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 เป็นกฎหมายสำคัญที่ตราขึ้นภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการรวมกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ และการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น โดยมุ่งหมายให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และให้ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทเป็นฐานรากของประชาธิปไตย

รัฐธรรมนูญได้กำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ การปกครองตนเองของท้องถิ่น และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจของรัฐ ทั้งในมิตินโยบาย การวางแผนพัฒนา และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ สภาองค์กรชุมชนจึงเป็นกลไกตามกฎหมายที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงประชาชน ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์การดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนยังประสบปัญหาและข้อจำกัดหลายประการ อาทิ ความเข้าใจที่ตื้นเขิน อำนาจหน้าที่ และสถานะของสภาองค์กรชุมชนที่ยังไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ การบูรณาการกับแผนพัฒนาท้องถิ่นและนโยบายภาครัฐที่ยังไม่เป็นรูปธรรม รวมถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งและความต่อเนื่องของการรวมกลุ่มในระดับชุมชน

ในบริบทดังกล่าว การจัดเวทีเสวนาสาธารณะจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในฐานะพื้นที่กลางเชิงนโยบาย (Policy Space) และพื้นที่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมกันทบทวนบทบาทของพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน ภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญและการกระจายอำนาจ พร้อมทั้งร่วมกันกำหนด “ก้าวต่อไป” ของการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนให้สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการเสริมสร้างชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง พึ่งตนเอง และพัฒนาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับสาระสำคัญ เจตนารมณ์ และพัฒนาการของพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน ตลอดจนบทบาทหน้าที่สภาองค์กรชุมชนในบริบทการพัฒนาประเทศและการกระจายอำนาจ
2. เพื่อเป็นเวทีกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และบทเรียนการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชน ภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น
3. เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้ชุมชนและภาคีเครือข่ายได้สะท้อนปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนในทางปฏิบัติ รวมถึงข้อเสนอในการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและกลไกการทำงานให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่
4. เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทาง “ก้าวต่อไป” ของสภาองค์กรชุมชน ในการทำหน้าที่เป็นพื้นที่กลางของชุมชนท้องถิ่น ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม รวมถึงพลังของประชาชน และการจัดการตนเองของชุมชนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
5. เพื่อรวบรวมข้อเสนอเชิงนโยบายและข้อเสนอเชิงปฏิบัติจากเวทีเสวนา เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชน และการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะที่เอื้อต่อการเสริมสร้างชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งในระยะยาว

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้แทนระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานครของสภาองค์กรชุมชนในที่ประชุมระดับชาติ
2. ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบล/สภาองค์กรชุมชนเขตในที่ประชุมระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร
3. สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล/เขตในกรุงเทพมหานคร
4. หน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายเชื่อมโยงกับสภาองค์กรชุมชน (ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค)
5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./อบต./เทศบาล)
6. ผู้นำชุมชน/ผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำท้องที่
7. ผู้นำกลุ่ม/องค์กร/เครือข่ายองค์กรชุมชน
8. ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการ

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

วันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ 2569 เวลา 08.30 – 12.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม
ชั้น 1 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบ Zoom Meeting
(Meeting ID: 947 3067 8299 /Passcode: 1234) หรือ Facebook live เพจ “สภาองค์กรชุมชน”

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าร่วมมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนเพิ่มขึ้น
2. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ
3. ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางเชิงปฏิบัติในการพัฒนาสภาองค์กรชุมชน
4. สภาองค์กรชุมชนสามารถทำหน้าที่เป็นพื้นที่กลางของชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะทำงานพิจารณาศึกษาและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายฯ
ภายใต้คณะกรรมการดำเนินการฯ ระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

ประเด็นเสวนาหลัก (Key Policy Issues) การเสวนาสาธารณะมุ่งเน้นประเด็นเชิงนโยบายที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. บทบาทและสถานะของสภาองค์กรชุมชนภายใต้รัฐธรรมนูญและระบบการกระจายอำนาจ: สภาองค์กรชุมชนควรมีบทบาทเชิงนโยบายและเชิงกลไกในระดับพื้นที่อย่างไร
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: การบูรณาการแผนชุมชนกับแผนพัฒนาท้องถิ่น และกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายท้องถิ่น
3. บทบาทของหน่วยงานรัฐและกลไกรัฐในการสนับสนุนสภาองค์กรชุมชน: การส่งเสริมเชิงโครงสร้างงบประมาณ และกฎหมาย
4. อุปสรรคเชิงระบบและข้อจำกัดในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนในทางปฏิบัติ
5. ทิศทางการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนสู่การเป็นพื้นที่กลางเชิงนโยบายของชุมชนท้องถิ่น

กรอบความเชื่อมโยงบทบาทระหว่าง สภาองค์กรชุมชน ↔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ↔ กลไกรัฐ

สภาองค์กรชุมชน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กลไกรัฐ
สภาองค์กรชุมชน : ทำหน้าที่เป็นกลไกการรวมพลังของประชาชนในระดับชุมชน ทำหน้าที่สะท้อนปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอเชิงนโยบายจากฐานราก	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ทำหน้าที่บูรณาการข้อเสนอของสภาองค์กรชุมชนเข้าสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดบริการสาธารณะ และการบริหารงบประมาณ	กลไกรัฐและหน่วยงานส่วนกลาง : ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย กฎหมาย มาตรการสนับสนุน และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อเอื้อต่อการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนอย่างเป็นระบบ
ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์เชิงเครือข่าย (Network Governance) ที่เชื่อมโยงการทำงานจากระดับชุมชนท้องถิ่นสู่ระดับนโยบาย		

พระราชบัญญัติ

สภาองค์กรชุมชน

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันโดยมีผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนกัน หรือทำกิจกรรมอันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมร่วมกัน หรือ ดำเนินการอื่นอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีระบบ บริหารจัดการและการแสดงเจตนาแทนกลุ่มได้

“ชุมชนท้องถิ่น” หมายความว่า ชุมชนที่อยู่ร่วมกันในพื้นที่หมู่บ้านหรือตำบล

“ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม” หมายความว่า ชุมชนท้องถิ่นซึ่งเกิดขึ้นก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า องค์กรซึ่งเป็นการรวมของชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือ ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งจัดแจ้งการจัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่ว่าประชาชนจะจัดตั้งกันขึ้นเอง หรือโดยการแนะนำหรือสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชน

“ผู้นำชุมชน” หมายความว่า ประธานกรรมการของชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม หรือชุมชนอื่น หรือหัวหน้ากลุ่ม หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นผู้นำของ ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมหรือชุมชนอื่นในลักษณะเดียวกัน

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องที่ และ ให้หมายความรวมถึงชุมชนที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศของทางราชการ

“ตำบล” หมายความว่า เขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของเทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เขตในกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่ที่กฎหมายเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

สภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๕ ผู้แทนชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้านซึ่งได้จัดแจ้ง การจัดตั้งไว้กับผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนชุมชนอื่นในตำบลซึ่งได้จัดแจ้งการจัดตั้งไว้กับกำนัน ทั้งนี้ โดยการ

จัดแจ้งการจัดตั้งได้กระทำก่อนวันประชุม อาจประชุมปรึกษากันจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลขึ้น
สภาหนึ่งเพื่อปฏิบัติการกิจตามพระราชบัญญัตินี้ได้

การได้มาซึ่งผู้แทนชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้าน และการได้มา
ซึ่งผู้แทนชุมชนอื่นในตำบลให้เป็นไปตามที่ผู้นำชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้าน
หรือผู้นำชุมชนอื่นในตำบลแล้วแต่กรณีปรึกษากันหรือกัน - โดยให้มีผู้แทนชุมชนท้องถิ่น หรือ
ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละสี่คนและผู้แทนชุมชนอื่นในตำบลชุมชนละสองคน

การประชุมปรึกษากันตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผู้แทนชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม
ในแต่ละหมู่บ้าน และผู้แทนชุมชนอื่นในตำบลมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของผู้แทนชุมชน
ทุกประเภทตามวรรคสองรวมกัน จึงจะเป็นองค์ประชุม และต้องเห็นสอดคล้องต้องกันให้จัดตั้ง
สภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนผู้แทนชุมชนทุกประเภทตามวรรคสอง

เมื่อกำหนดได้รับจัดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลแล้วให้ออกใบรับการจัดแจ้ง
ให้เป็นหลักฐานและส่งบัญชีรายชื่อให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ทราบ

ในกรณีที่ตำบลหรือหมู่บ้านใดไม่มีกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน ให้จัดแจ้งการจัดตั้งชุมชนหรือ
จัดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล แล้วแต่กรณี ไว้กับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ
ในกรณีเขตกรุงเทพมหานคร ให้จัดแจ้งไว้กับผู้อำนวยการเขต และให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี ออกใบรับการจัดแจ้งไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งให้สถาบันพัฒนา
องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ทราบ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งการจัดตั้งชุมชน ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม
ตามวรรคหนึ่ง และการจัดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลตามวรรคสี่และวรรคห้าให้เป็นไป
ตามที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ประกาศกำหนด

มาตรา ๖ สภาองค์กรชุมชนตำบล ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้านและ
ผู้แทนชุมชนอื่นในตำบล ซึ่งได้รับการคัดเลือกและมีจำนวนตามที่ที่ประชุมตามมาตรา ๕ กำหนด

(๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกตาม (๑)

ในวาระเริ่มแรกให้ที่ประชุมตามมาตรา ๕ กำหนดจำนวนและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒)
ในวาระต่อไป การกำหนดจำนวนและการคัดเลือกให้เป็นไปตามผลการปรึกษาหารือของสมาชิก
ตาม (๑) ทั้งนี้ ให้คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่เคารพหรือยอมรับนับถือของชุมชนในตำบลนั้น

มาตรา ๓ สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลตามมาตรา ๖ (๑) และ (๒) ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันคัดเลือก

(๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางกรมการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

(๓) ไม่เคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๔ สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันคัดเลือก

ในกรณีที่สมาชิกพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกใหม่แทนภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งสมาชิกว่างลง เว้นแต่วาระของสมาชิกเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกแทนก็ได้ กรณีที่มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกแทนตำแหน่งที่ว่างให้สมาชิกผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ครบวาระ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกสมาชิกขึ้นใหม่ ให้สมาชิกที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลอาจพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๑) สภากลางกรรมการชุมชนตำบลมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก สภากลางกรรมการชุมชนตำบลทั้งหมดที่มีอยู่ให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีคุณสมบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อชุมชน

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

(๕) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

(๖) มีการยุบเลิกสภาองค์การชุมชนตำบล

การวินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา นี้ให้เป็นอำนาจของสภาองค์การชุมชนตำบล ซึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่

มาตรา ๑๐ เมื่อสภาองค์การชุมชนตำบลมีเหตุต้องยุบเลิก ให้ประธานสภาองค์การชุมชนตำบล ที่อยู่ในตำแหน่งขณะมีการยุบเลิกสภาองค์การชุมชนตำบล แจ้งการยุบเลิกต่อกำนัน และเมื่อกำนันได้รับการแจ้งการยุบเลิกสภาองค์การชุมชนตำบลแล้ว ให้กำนันออกใบรับแจ้งการยุบเลิกไว้เป็นหลักฐาน และให้แจ้งไปยังสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้ทราบด้วย

ในกรณีที่ตำบลไม่มีกำนัน เมื่อสภาองค์การชุมชนตำบลมีเหตุต้องยุบเลิก ให้ประธาน สภาองค์การชุมชนตำบลที่อยู่ในตำแหน่งขณะมีการยุบเลิกสภาองค์การชุมชนตำบล แจ้งการยุบเลิกต่อ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือในกรณีเขตกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งการยุบเลิกต่อผู้อำนวยการเขต และให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี ออกใบรับแจ้งการยุบเลิก ไว้เป็นหลักฐาน และให้แจ้งไปยังสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้ทราบด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการจดแจ้งการยุบเลิกสภาองค์การชุมชนตำบล ให้เป็นไปตามที่ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีการยุบเลิกสภาองค์การชุมชนตำบลใด ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน ที่เหลืออยู่ทั้งหมดแก่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรสาธารณะตามที่ที่ประชุมสภาองค์การชุมชนตำบล เห็นสมควร

การโอนบรรดาทรัพย์สินหากไม่ได้จัดการตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นและแจ้งให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของ สภาองค์การชุมชนตำบลทราบ

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลต้อง

(๑) ไม่ช่วยเหลือหรือสนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและศีลธรรมอันดี

(๓) ไม่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลพ้นจากตำแหน่งยังไม่ครบหนึ่งปีและได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ห้ามมิให้ผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันสมัครเข้ารับเลือกตั้งหรือเข้ารับการสรรหา แต่ไม่ได้รับเลือกตั้งหรือสรรหา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔ เมื่อมีการยุบและรวมเขตหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนในหมู่บ้านเดิมที่ถูกยุบหรือถูกรวมยังคงเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น

เมื่อมีการแยกพื้นที่บางส่วนของหมู่บ้านใดขึ้นเป็นหมู่บ้านใหม่ ให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนในหมู่บ้านเดิมยังคงเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลต่อไป โดยให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีภูมิลำเนาอยู่ของหมู่บ้านใดก็ให้เป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนของหมู่บ้านนั้น จนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามวาระ และจัดให้มีการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนให้ครบตามจำนวนที่กำหนด ทั้งในหมู่บ้านเดิมและหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นใหม่

มาตรา ๑๕ ในคราวประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลครั้งแรก ให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลเลือกกันเองเป็นประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาสองคนเป็นรองประธานสภาคนที่หนึ่ง และรองประธานสภาคนที่สอง

มาตรา ๑๖ ประธานสภา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกและดำเนินการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๒) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบลให้เป็นไปตามกติกาและมติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

- (๓) ออกกติกาและคำสั่งใด ๆ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในการประชุม
- (๔) เป็นผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก
- (๕) แต่งตั้งเลขานุการสภาโดยความเห็นชอบของสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้

มาตรา ๑๗ วรรคประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

มาตรา ๑๘ เลขานุการสภา มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการประชุม และงานอื่นใดตามที่สภาองค์กรชุมชนตำบลมอบหมาย

มาตรา ๑๙ สภาองค์กรชุมชนตำบลต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบลนั้น

นอกจากการประชุมตามวรรคหนึ่ง เมื่อสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลเข้าชื่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดยื่นหนังสือร้องขอให้เปิดการประชุม ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลต้องจัดให้มีการประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

มาตรา ๒๐ การประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๑ ให้สภาองค์กรชุมชนตำบล มีภารกิจดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของชุมชนและของชาติ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

(๓) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกองค์กรชุมชน รวมตลอดทั้งการร่วมมือกันในการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๔) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขและการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนอันเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือกันของประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีผลหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือ ทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้อนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการต้องนำความเห็นดังกล่าว มาประกอบการพิจารณาด้วย

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรชุมชนในตำบลเกิดความเข้มแข็งและสมาชิกองค์กรชุมชน รวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไปในตำบลสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๘) ประสานและร่วมมือกับสภาองค์กรชุมชนตำบลอื่น

(๙) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นในตำบลอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ โดยรายงานต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) วางกติกาในการดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๑๑) จัดทำรายงานประจำปีของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมถึงสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ

(๑๒) เสนอรายชื่อผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลเพื่อไปร่วมประชุมในระดับจังหวัดของ สภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวนสองคน

มาตรา ๒๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐส่งเสริม สนับสนุน และ ให้ความร่วมมือ รวมตลอดทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแก่สภาองค์กรชุมชนตำบลและชุมชนทุกประเภท ตามที่ร้องขอ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สภาองค์กรชุมชนตำบลอยู่ในเขตอาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนด

ในการกำหนดตามวรรคสองให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหารือกับสถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ด้วย

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติภารกิจตามมาตรา ๒๑ สภองค์กรชุมชนตำบลอาจตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อปฏิบัติภารกิจแทนก็ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

หมวด ๒

การประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๒๔ ให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๓

เมื่อสภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสภาองค์กรชุมชนตำบลทั้งหมดในจังหวัดเข้าชื่อกันร้องขอให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาและเสนอแนะเรื่องหนึ่งเรื่องใดอันอยู่ในภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๒๕ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจดำเนินการจัดให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

- (๑) เมื่อมีกรณีที่จะจัดทำหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาจังหวัด
- (๒) เมื่อเห็นเป็นการสมควรที่จะรับฟังความคิดเห็นของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๒๖ ในการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมมีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นและลงมติ

- (๑) ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่ได้รับการเสนอรายชื่อตามมาตรา ๒๑ (๑๒)
- (๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดซึ่งผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบลตาม (๑) คัดเลือกให้เชิญมาร่วมประชุมมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตาม (๑)

หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามกติกาของที่ประชุมของผู้แทนตาม (๑)

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย อาจเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมได้

มาตรา ๒๗ ให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนวทางการพัฒนาจังหวัดต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) เสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนในเรื่องการจัดทำ บริการสาธารณะและการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสภาองค์กรชุมชนตำบล เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๔) เสนอข้อคิดเห็นในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดปรึกษา

(๕) เสนอรายชื่อผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลสองคน เพื่อไปร่วมประชุม ในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๒๘ ให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลเลือกกันเองเป็นประธาน ที่ประชุมคนหนึ่งและรองประธานที่ประชุมคนหนึ่ง

ให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับกับการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กร ชุมชนตำบลด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ จัดประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามที่กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นกำหนด

หมวด ๓

การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๓๐ ในปีหนึ่งให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดให้มีการประชุม ในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยหนึ่งครั้ง

มาตรา ๓๑ ในการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมมีสิทธิ เข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นและลงมติ

(๑) ผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่ได้รับการเสนอรายชื่อตามมาตรา ๒๗

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลตาม (๑) เสนอให้เชิญมาร่วมประชุมมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของผู้แทนตาม (๑)

หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามมติสภาของที่ประชุมของผู้แทนตาม (๑)

มาตรา ๓๒ ให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งและการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนในระดับตำบลให้เกิดความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้เพื่อเสนอให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

(๒) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

(๓) สรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

มาตรา ๓๓ การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลให้ที่ประชุมเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุมคนหนึ่งและรองประธานที่ประชุมคนหนึ่ง

ให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับกับการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลด้วย โดยอนุโลม

หมวด ๔

การส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๓๔ ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กำหนดข้อบังคับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับตำบลของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามควรแก่กรณี

มาตรา ๓๕ ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ประสานและดำเนินการให้มีการจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจการเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบลและผลการประชุมของการประชุมระดับจังหวัดและระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๓) ประสานและร่วมมือกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) จัดทำทะเบียนกลางเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนและผลการประชุมในทุกระดับแล้วเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติและรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ด้วยชุมชนเป็นสังคมฐานรากที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมแตกต่างหลากหลายตามภูมิโนเวศ การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ชุมชนอ่อนแอประสบปัญหาความยากจน เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชนถูกทำลายจนเสื่อมโทรม เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้ง มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ การสร้างระบอบประชาธิปไตย และระบบธรรมาภิบาลซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองสิทธิชุมชนและประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นตามความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น จึงเห็นสมควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของโครงสร้าง/บทภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑

สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล/เทศบาลหรือเขตในกรุงเทพมหานคร

(๑) ผู้แทนชุมชน/หมู่บ้านในเขตตำบล (“ตำบล” หมายความว่า เขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เขตในกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่ที่กฎหมายเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น ตามมาตรา ๓) จำนวนชุมชน/หมู่บ้าน ละ ๔ คน (มาตรา ๕ วรรคสอง)

(๒) ผู้แทนชุมชนอื่นในตำบล หมายถึง ผู้แทนกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ในตำบล เช่น อสม. อสส. อพม. อสร. อสค. อปม. อปพร. อสทก. อช. ทสม. ทสปช. ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มสตรี สภาเด็กและเยาวชน สถานักเรียน สภาวัฒนธรรม สภาเกษตรกร กองทุนสวัสดิการ กลุ่มอาชีพ ฯลฯ จำนวนกลุ่มละ ๒ คน (มาตรา ๕ วรรคสอง)

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของจำนวนผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนและผู้แทนกลุ่ม/องค์กร โดยให้เป็นไปตามผลการปรึกษาหารือของผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชน และผู้แทนกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ในตำบล ทั้งนี้ ให้คัดเลือกจากผู้ซึ่งเป็นที่เคารพหรือยอมรับนับถือของชุมชนในตำบลนั้น (มาตรา ๖ (๒) และวรรคสอง)

คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้าม (มาตรา ๗)

(๑) มีภูมิลาเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร ในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๑ ปีจนถึงวันคัดเลือก

(๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ในระยะเวลา ๑ ปี ก่อนวันคัดเลือก

(๓) ไม่เคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในระยะเวลา ๑ ปี ก่อนวันคัดเลือก

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การกระทำอันเป็นการต้องห้าม (มาตรา ๑๒)

(๑) ช่วยเหลือหรือสนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและศีลธรรมอันดี

(๓) สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา

วาระการดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล/เทศบาลหรือเขตในกรุงเทพมหานคร (มาตรา ๘)

(๑) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี นับแต่วันคัดเลือก

(๒) กรณีที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่แทนภายในกำหนดเวลา ๖๐ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระของสมาชิกเหลือไม่ถึง ๑๘๐ วันจะไม่ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกแทนก็ได้ กรณีที่มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกแทนตำแหน่งที่ว่างให้สมาชิกผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่า กำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

(๓) เมื่อครบวาระ ๔ ปี ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ครบวาระ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกสมาชิกขึ้นใหม่ ให้สมาชิกที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

การประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล (หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานคร)

- (๑) ให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (มาตรา ๒๔)
- (๒) เมื่อสภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของสภาองค์กรชุมชนตำบลทั้งหมดในจังหวัดเข้าชื่อกันร้องขอให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาและเสนอแนะเรื่องหนึ่งเรื่องใดอันอยู่ในภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล (มาตรา ๒๔ วรรคสอง)
- (๓) เมื่อมีกรณีที่จะจัดทำหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาจังหวัด หรือเมื่อเห็นเป็นการสมควรที่จะรับฟังความคิดเห็นของสภาองค์กรชุมชนตำบล ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจดำเนินการจัดให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล (มาตรา ๒๕)
- (๔) ในการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลที่มีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นและลงมติ คือ ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่ได้รับการเสนอรายชื่อตามมาตรา ๒๑ (๑๒) ตำบลละ ๒ คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดซึ่งที่ประชุมคัดเลือกให้เชิญมาร่วมประชุม มีจำนวนไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของจำนวนผู้แทนตำบลในจังหวัด (มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง)
- (๕) หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิระดับจังหวัด ให้เป็นไปตามกติกาของที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล (มาตรา ๒๖ วรรคสอง)
- (๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย อาจเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมได้ (มาตรา ๒๖ วรรคสาม)
- (๗) ให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุมคนหนึ่ง และรองประธานที่ประชุมคนหนึ่ง (มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง)
- (๘) การประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ต้องมีผู้มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนทั้งหมดที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ผู้แทนคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา ๒๘ วรรคสอง)

การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

- (๑) ในปีหนึ่งให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดให้มีการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยหนึ่งครั้ง (มาตรา ๓๐)
- (๒) ในการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลที่มีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นและลงมติ คือ ผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่ได้รับการเสนอรายชื่อตามมาตรา ๒๗ (๕) จังหวัดละ ๒ คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งที่ประชุมเสนอให้เชิญมาร่วมประชุม มีจำนวนไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของจำนวนผู้แทนระดับจังหวัดทั้งหมด (มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง)
- (๓) หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิระดับชาติ ให้เป็นไปตามกติกาของที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล (มาตรา ๓๑ วรรคสอง)
- (๔) การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลให้ที่ประชุมเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุมคนหนึ่งและรองประธานที่ประชุมคนหนึ่ง (มาตรา ๓๓)
- (๕) การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ต้องมีผู้มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนระดับจังหวัดทั้งหมดที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ผู้แทนคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา ๓๓ วรรคสอง)

ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓๒)

(๑) กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งและการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนในระดับตำบล ให้เกิดความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้เพื่อเสนอให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

(๒) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผล ต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

(๓) สรุบบัญญัติที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเพื่อเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

กลไกการขับเคลื่อนตามภารกิจ

(๑) ในการปฏิบัติการกิจสภาองค์กรชุมชนตำบลอาจตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติการกิจแทนก็ได้ ตามความจำเป็นและเหมาะสม (มาตรา ๒๓)

(๒) ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลอาจตั้งคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการกิจของที่ประชุมในระดับจังหวัดหรือตามที่ที่ประชุมระดับจังหวัดมีมติมอบหมาย จำนวนตามความจำเป็นและเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกติกากาที่ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กร ชุมชนตำบลแต่ละจังหวัดกำหนด (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ (๑๐) มาตรา ๒๖ วรรคสอง มาตรา ๒๗ (๑) (๒) (๓) (๔) และมติที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล)

(๓) ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลตั้งคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนการ ดำเนินการกิจของที่ประชุมในระดับชาติหรือตามที่ที่ประชุมระดับชาติมีมติมอบหมาย ทั้งนี้ เป็นไปตามกติกากาที่ ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลว่าด้วยหลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและการ ดำเนินการของที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๖ (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ (๑๐) มาตรา ๓๑ วรรคสอง มาตรา ๓๒ (๑) (๒) (๓) และมติที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖) มีจำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน ๓๐ คน มีวาระ ๒ ปีมีหน้าที่และอำนาจ เป็นผู้ดำเนินการทั้งปวง ภายใต้กติกากา ระเบียบ คำสั่ง และมติที่ประชุมในระดับชาติ เพื่อให้เกิดผลดีแก่ที่ ประชุมในระดับชาติ ทั้งนี้ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑) ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ตามมาตรา ๓๒ แห่งกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

๒) จัดทำแผนแม่บทและประเด็นการพัฒนา เพื่อเสนอต่อสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การ มหาชน) สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบลภายใต้แนวนโยบายและแนวทาง ดำเนินการของที่ประชุมในระดับชาติ

๓) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและงบประมาณ เสนอที่ประชุมในระดับชาติให้ความเห็นชอบ สำหรับเสนอต่อสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนากิจการของ สภาองค์กรชุมชนในทุกระดับ

๔) ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ องค์กรของรัฐ องค์กร เอกชน เครือข่ายภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม ทักษะชีวิตและสิ่งแวดล้อม และการเมืองภาคพลเมือง

๕) สนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการศึกษา ค้นคว้า วิจัย รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ชุมชนและสภาองค์กรชุมชนตำบล

รัฐธรรมนูญ กฎหมาย และระเบียบ ที่เชื่อมโยงกับสภาองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

เจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน เป็นไปเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา เสริมสร้างระบอบประชาธิปไตยและระบบธรรมาภิบาล ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองสิทธิชุมชนและประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตามความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน และตามที่บัญญัติในกฎหมายอื่น มีภารกิจบทบาท และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยสรุป ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว

(๓) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๔๒ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ สหภาพ องค์กรชุมชน หรือหมู่คณะอื่น

มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชน หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ป้องกันประเทศ พิทักษ์รักษาเกียรติภูมิ ผลประโยชน์ของชาติ และสาธารณสมบัติของแผ่นดินรวมทั้งให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๔) เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ

(๕) รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๖) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม

มาตรา ๗๘ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใดบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๓๕ กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจแต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมควรใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งทราบได้ตามสมควร

๒.๑ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยผู้ตรวจการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๕ (๖) กำหนดให้ผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนเป็นกรรมการในการดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง

๒.๒ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการช่วยเหลือการปฏิบัติงานและการสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๓ กำหนดคำนิยามในระเบียบ

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า องค์กรชุมชนตามกฎหมายสภาองค์กรชุมชน

“การช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง” หมายความว่า กรณีบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน สถาบันการศึกษา ซึ่งสมควรใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้การเลือกตั้ง การปฏิบัติงานบริเวณหน้าที่เลือกตั้งในวันเลือกตั้งหรือสนับสนุนกระบวนการเลือกตั้ง ในระหว่างประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา การออกเสียงประชามติ หรือประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

“การสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง” หมายความว่า กรณีบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน สถาบันการศึกษา ซึ่งสมควรใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง โดยการเฝ้าดูเหตุการณ์พฤติกรรมของผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในการเลือกตั้ง การหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง เพื่อป้องกันการทุจริตรวมถึงการเฝ้าดูการลงคะแนน การนับคะแนน และการประกาศผลการนับคะแนนในการเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้ง ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๕ กำหนดให้ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานและการสังเกตการณ์ในการเลือกตั้งให้ดำเนินการในระหว่างประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา การออกเสียงประชามติ หรือประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

กรณีการสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประกาศเชิญชวนบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน สถาบันการศึกษา ซึ่งสมควรใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งเข้ามายื่นความประสงค์ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๖ กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำจังหวัด ออกเป็นคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด แต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมควรใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง ตามข้อ ๕

ในกรณีที่ ก.ร.ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีไม่มีมูลให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้า ก.ร.ตร. วินิจฉัยว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัย ให้ ก.ร.ตร. ส่งสำนวนการพิจารณาและคำวินิจฉัยพร้อมพยานหลักฐานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจเพื่อพิจารณาโทษโดยเร็วต่อไป โดยผู้บังคับบัญชาไม่ต้องดำเนินการสืบสวนหรือสอบสวนอีก เว้นแต่ผู้บังคับบัญชามีพยานหลักฐานใหม่ที่แสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา จะขอให้ ก.ร.ตร. พิจารณาทบทวนก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งพยานหลักฐานให้ ก.ร.ตร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนจาก ก.ร.ตร. แต่หากกรณีใดมีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ ก.ร.ตร. ส่งสำนวนพร้อมพยานหลักฐานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ แล้วแต่กรณี โดยในกรณีที่ ก.ร.ตร. มีคำวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย ก.ร.ตร. จะสั่งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐก็ได้ และในกรณีที่เห็นว่าเป็นการสมควรเพื่อระงับความเดือดร้อนของประชาชนหรือป้องกันความเสียหายต่อราชการ จะให้ผู้บังคับบัญชาสั่งพักราชการผู้นั้นไว้ก่อนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่และอำนาจสั่งพักราชการไว้จนกว่าการดำเนินการทางวินัยจะแล้วเสร็จ โดยให้ถือว่าคำสั่งพักราชการดังกล่าวเป็นการสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๓๑

การไต่สวนและการพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.ตร. กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรการในการรักษาความลับเกี่ยวกับผู้ร้องเรียนหรือกล่าวโทษ มาตรการในการดำเนินการให้เกิดความรวดเร็ว และการรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาด้วย

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่ ก.ร.ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่าแม้กรณีจะไม่มีมูลเพราะเป็นการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ หรือมติของ ก.ตร. แต่ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ ก.ตร. นั้น ไม่เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ให้ ก.ร.ตร. เสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรี ก.ตร. หรือหน่วยงานอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ ก.ตร. นั้นใหม่ได้

มาตรา ๕๒ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้ ก.ร.ตร. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นใด มาชี้แจงหรือแสดงความเห็น หรือส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา โดยให้นำความในมาตรา ๑๒๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

(๒) แจ้งผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจที่ถูกร้องเรียนเพื่อพิจารณาสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นไปปฏิบัติหน้าที่อื่นเป็นการชั่วคราวระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง

ให้ข้าราชการตำรวจที่ ก.ร.ตร. มอบหมายตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มีอำนาจตาม (๑) ด้วย แต่กรณีตาม (๒) ให้เสนอ ก.ร.ตร. เพื่อพิจารณา

ในการดำเนินการตาม (๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ร้องเรียนและพยาน ผู้เรียกต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ร้องเรียนและพยาน และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือภาระเกินสมควร เพื่อการนี้ ก.ร.ตร. จะกำหนดให้มีมาตรการในการคุ้มครองผู้ร้องเรียนและพยานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.ตร. กำหนด หรือในกรณีที่เห็นสมควรจะมอบหมายให้สำนักงานคุ้มครองพยาน กระทรวงยุติธรรม ดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยานให้ก็ได้ และเพื่อการนี้ ให้ถือว่าผู้ร้องเรียนและพยานตามพระราชบัญญัตินี้เป็นพยานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

(๔) ควบคุม กำกับ และดูแลการส่งเสริมและดูแลสุขภาพประชาชนในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยของหมอพื้นบ้านภายในเขตจังหวัด

(๕) เสนอให้พักใช้หนังสือรับรองเป็นระยะเวลาไม่เกินสองปีหรือเพิกถอนหนังสือรับรอง

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการหมอพื้นบ้านมอบหมาย

ข้อ ๑๖/๑ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือบุคคล เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ข้อ ๒๔ หมอพื้นบ้านต้องใช้ความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชน ในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวัฒนธรรมของชุมชนที่สืบทอดกันมา และจะต้อง

(๑) เป็นไปตามลักษณะ ประเภท หรือกรรมวิธีของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวัฒนธรรม ของชุมชนที่สืบทอดกันมาที่ได้รับการรับรอง

(๒) ใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการรักษาโรคอย่างเต็มความสามารถ

(๓) ไม่ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับการรับรองโดยมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ทางการค้า หรือ ทางพาณิชย์ หรือไม่เรียกร้อยค่ารักษา หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมของชุมชนที่สืบทอดกันมา

(๔) ใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะภายในเขตพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองหรือมีภูมิสำเนา หรือมีถิ่นที่อยู่ที่ได้รับการรับรอง

ข้อ ๒๕ หมอพื้นบ้านควรถ่ายทอดองค์ความรู้ต่อไปยังคนรุ่นหลัง และให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงาน การศึกษาวิจัย และการพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวัฒนธรรมของชุมชนที่สืบทอดกันมา ในระบบบริการสาธารณสุขของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และ สภาการแพทย์แผนไทย ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยไม่ขัดต่อวิถีชีวิตตามวัฒนธรรม และความเชื่อของตนที่สืบทอดมา

ข้อ ๓๐ หมอพื้นบ้านต้องจัดทำทะเบียนการรักษา ประวัติการรักษา และผลการรักษาผู้ป่วย หรือการใช้ความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชน และต้องเก็บรักษาไว้เป็นข้อมูลสำหรับการตรวจสอบหรือค้นหาได้ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

๖. พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔๐ กำหนดให้การจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น หรือสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติกำหนด

ในกรณีที่สมัชชาสุขภาพตามวรรคหนึ่ง มีข้อเสนอให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติหรือนำไปพิจารณาประกอบในการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ ให้เสนอต่อคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้บรรลุผลตามควรแก่กรณีต่อไป

๖.๑ ประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดและการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ ประเด็นและสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๕ หลักการสำคัญที่เป็นพื้นฐานของสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่และสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น ประกอบด้วยหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ

ข้อ ๑.๒ กำหนดให้คณะกรรมการสนับสนุนการจัดและขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพจังหวัด (คจ.สจ.) มีหน้าที่และอำนาจ

(๑) สนับสนุนให้มีการจัดสมัชชาสุขภาพจังหวัดอย่างมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานผลการจัดรวมทั้งมติที่ได้ให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) ทราบ

(๒) เห็นชอบกรอบแนวทางการจัดงาน ระเบียบวาระการประชุม และกำหนดผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัดจากภาคีภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

(๓) กำหนดแผนงาน กลไกการติดตามงาน และสนับสนุนการขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพจังหวัด

(๔) ประสาน สร้างความเข้าใจ เชิญชวน และสนับสนุนให้หน่วยงาน องค์กร ภาคี เครือข่ายต่าง ๆ ในจังหวัดเข้าร่วมเป็นเจ้าของ ร่วมใช้ประโยชน์ ร่วมสนับสนุนการจัดและขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพจังหวัด

(๕) ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบวาระการประชุมและมอบหมายหรือเห็นชอบผู้แทนของสมัชชาสุขภาพจังหวัด เพื่อเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติในแต่ละปี ตามคำร้องขอของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่น เพื่อดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็น

๗. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๗.๑ ประกาศคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือและอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๔ กำหนดคำนิยามในประกาศ “สภาองค์กรชุมชนตำบล” หมายความว่า สภาองค์กรชุมชนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

ข้อ ๖ (๖.๒) กำหนดให้สภาองค์กรชุมชนตำบล สามารถขอรับเงินช่วยเหลือและอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ

๘. พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔ กำหนดคำนิยามในพระราชบัญญัติ

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า องค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

มาตรา ๒๓ วรรคสาม (๒) กำหนดให้ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการแร่ (ระดับชาติ)

มาตรา ๒๔ กำหนดให้คณะกรรมการแร่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการประกาศให้มีการประเมินเขตแหล่งแร่
 (๒) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้
 (๓) ให้ความเห็นชอบในการอนุญาตหรือไม่อนุญาต การต่ออายุ การโอน การเพิกถอน และกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓

(๔) ให้ความเห็นชอบในการอนุญาตหรือไม่อนุญาต การเพิกถอน และการกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับอาชญาบัตรพิเศษ

(๕) พิจารณาข้อร้องเรียนหรือผลกระทบจากการทำเหมืองประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓

๙.๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๒๕๔๖ มาตรา ๖ กำหนดให้การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อ บรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๙.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ๒๕๕๒

ข้อ ๓ กำหนดค่านิยมในระเบียบ “กลุ่มประชาสังคม” หมายความว่า กลุ่มประชาชน ที่รวมตัวจัดตั้งขึ้นหรือที่หน่วยงานของรัฐสนับสนุน และให้มีความรวมถึงองค์กรชุมชนตามกฎหมาย สภาองค์กรชุมชน และองค์กรภาคประชาสังคมอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย

ข้อ ๕ กำหนดให้ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ประกอบด้วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีเขตอำนาจ ในจังหวัดเป็นประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนใน จังหวัดนั้นเป็นกรรมการ จำนวนกรรมการใน ก.ธ.จ. แต่ละแห่งให้เป็นไปตามเกณฑ์ในข้อ ๖

ข้อ ๒๒ กำหนดให้ ก.ธ.จ. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สอดส่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๒) แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในกรณีที่พบว่ามีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือมีกรณีทุจริต

(๓) เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริมตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและ ธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐแก่ผู้ว่าราชการ จังหวัดและหน่วยงานของรัฐในจังหวัด

(๔) ติดตามการปฏิบัติตามมติ ก.ธ.จ.

(๕) แต่งตั้งที่ปรึกษาด้านวิชาการการประชาสัมพันธ์หรือด้านอื่นจำนวนไม่เกินสามคน

(๖) เผยแพร่ผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อสาธารณะตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๓ ในการดำเนินการตามข้อ ๒๒ (๑) ให้ ก.ธ.จ. สอดส่องหน่วยงานของรัฐและ เจ้าหน้าที่ของรัฐภายในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนไม่ ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

(๒) ปฏิบัติภารกิจเพื่ออำนวยความสะดวก ให้บริการ สนองความต้องการประชาชน

(๓) ปฏิบัติภารกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

(๔) ปฏิบัติภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่า

ข้อ ๒๐ ทปช. ภาคประชาชน พึ่งถือเป็นหน้าที่ในการเข้าร่วมการตรวจราชการเมื่อได้รับการประสานงานทุกครั้ง เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นทำให้ไม่สามารถร่วมการตรวจราชการได้

ข้อ ๒๑ ทปช. ภาคประชาชน พึงรักษาความลับของทางราชการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ใช่ใช้สถานะหรือตำแหน่งของ ทปช. ภาคประชาชน ไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้สำหรับตนเอง หรือผู้อื่นและต้องเคารพสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการตรวจราชการ

ข้อ ๒๓ กำหนดให้จังหวัด ส่วนราชการระดับจังหวัด และอำเภอหรือเขต ให้ความร่วมมือและสนับสนุน ทปช. ภาคประชาชน

ข้อ ๒๔ กำหนดให้ผู้ตรวจราชการสนับสนุนกลไก ทปช. ภาคประชาชน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจราชการ เพื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

๙.๔ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๔ กำหนดค่านิยมในพระราชกฤษฎีกา

“ภาคประชาสังคม” หมายความว่า ผู้แทนซึ่งได้รับเลือกจากที่ประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน และองค์กรภาคประชาสังคมอื่นที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการกำหนด

มาตรา ๗ กำหนดให้การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ต้องเป็นไปตามหลักการพัฒนา อย่างยั่งยืนเพื่อความผาสุกของประชาชนในพื้นที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาแบบองค์รวมซึ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การรักษาความสงบเรียบร้อยและการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และ การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

(๒) การบริหารงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาค

(๓) การบริหารแผนงาน โครงการ กิจกรรมในโครงการ งบประมาณ และบุคลากรในจังหวัด เพื่อให้เกิดการปฏิบัติราชการร่วมกันโดยใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีเป็นหลัก

(๔) การส่งเสริมและดำเนินการให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัด

(๕) การกระจายอำนาจการตัดสินใจไปสู่ระดับผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๙ (๖) กำหนดให้ผู้แทนภาคประชาสังคมซึ่งอยู่ในพื้นที่จังหวัดที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสองคน เป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรียกโดยย่อว่า “ก.น.บ.” โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

มาตรา ๑๐ กำหนดให้ ก.น.บ. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางระบบในการบริหารงานแบบบูรณาการ และบูรณาการแผนของหน่วยงานของรัฐ และแผนพัฒนาระดับพื้นที่ในจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาคเพื่อให้อำนวยการบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

(๔) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือการพัฒนาให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด อย่างยั่งยืน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด

(๕) จัดทำบันทึกความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินการตาม แผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

(๖) วิเคราะห์ บูรณาการ และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัด เพื่อนำเสนอต่อ ก.น.บ.

(๗) กำกับ ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนาจังหวัด และ แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด เพื่อรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหอันเกิดจากนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือ คำสั่งของราชการส่วนกลางหรือของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งปัญหาอื่นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา จังหวัด ต่อ ก.น.บ. เพื่อพิจารณา

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.บ.จ. มอบหมาย

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่ ก.น.บ. หรือคณะรัฐมนตรี มอบหมาย

มาตรา ๑๕ (๕) กำหนดให้ในกลุ่มจังหวัดหนึ่งให้มีผู้แทนภาคประชาสังคม เป็น กรรมการในคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เรียกโดยย่อว่า “ก.บ.ก.” โดยมีจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคม ให้เป็นไปตามที่ ก.น.จ. กำหนด โดยต้องคำนึงถึงสัดส่วน ของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน และมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี รวมทั้งการประชุมของ ก.บ.ก. ให้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๑๖ กำหนดให้ ก.บ.ก. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานแบบบูรณาการในกลุ่ม จังหวัดเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๗ นโยบาย และระบบที่ ก.น.บ. กำหนด

(๒) จัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเสนอต่อที่ประชุมตามมาตรา ๒๔ เพื่อรับฟังความ คิดเห็น

(๓) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือการพัฒนาให้เป็นไปตามแผนพัฒนากลุ่ม จังหวัดอย่าง ยั่งยืนระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เพื่อ สร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัด

(๔) วิเคราะห์ บูรณาการ และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดและ คำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด เพื่อนำเสนอต่อ ก.น.บ.

(๕) กำกับ ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนากลุ่ม จังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด เพื่อรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

(๖) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหอันเกิดจากนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือ คำสั่งของราชการส่วนกลางหรือของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งปัญหาอื่นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา กลุ่ม จังหวัดต่อ ก.น.บ. เพื่อพิจารณา

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.บ.ก. มอบหมาย

มาตรา ๒๒ กำหนดให้เมื่อส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี หรือรัฐวิสาหกิจ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชนและหน่วยงานอื่นของรัฐ จัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนที่เรียกชื่อ อย่างเป็นทางการอื่น ซึ่งมีระยะเวลายาวกว่าหนึ่งปีและในแผนดังกล่าวมีโครงการที่จะดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด ให้ หน่วยงานของรัฐดังกล่าวแจ้งโครงการและประมาณการงบประมาณนั้นให้จังหวัดทราบ เพื่อประกอบการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัด

มาตรา ๒๓ กำหนดให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกับ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินการตาม แผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งของราชการส่วนกลางหรือหน่วยงานของ รัฐ และปัญหาอื่นที่เป็นอุปสรรค และจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้แผนพัฒนาจังหวัด เกิดผลสำเร็จและแนวทางในการจัดให้มีกฎขึ้นใหม่ ปรับปรุง ยกเลิก หรือยกเว้นกฎที่เป็นปัญหาอุปสรรค ใน การดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด และให้ ก.บ.จ. เสนอ ก.น.บ. ไปพร้อมกับแผนดังกล่าว

ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการดำเนินการและกฎตามวรรคหนึ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่ ก.น.บ. กำหนด

มาตรา ๒๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคล ดังต่อไปนี้ เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา ๒๐ และแผนพัฒนาจังหวัดที่ ก.บ.จ. จัดทำ ตามมาตรา ๒๑

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ใน จังหวัด ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลาง

(๒) หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐบรรดาที่มีสถานที่ตั้ง ทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัด

(๓) ผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด

(๔) ผู้แทนภาคประชาสังคม

(๕) ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน

จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคมตาม (๔) และผู้แทน ภาคธุรกิจเอกชนตาม (๕) ให้เป็นไปตามที่ ก.น.บ. ประกาศกำหนด

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ ก.บ.จ. นำผลการประชุมปรึกษาหารือ และ ความคิดเห็นของที่ประชุมมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ แล้วเสนอ ก.น.บ. เพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบ และเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่งสำเนาให้ ก.บ.ก. ทราบด้วย

มาตรา ๒๕ เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดประกาศใช้แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้ง แผนพัฒนาจังหวัดต่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่น ของรัฐ บรรดาที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัด หรือที่มีโครงการที่จะดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด เพื่อให้ดำเนินการ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการหรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานดังกล่าวแล้วแต่ กรณี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการ หรือแผนปฏิบัติงานประจำปี ของหน่วยงานของรัฐในส่วนที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการดำเนินกิจการของจังหวัดและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ดังกล่าว

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งแผนพัฒนาจังหวัดให้องค์กรอิสระ ศาล และองค์กรอัยการ ซึ่งมีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดทราบ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง เกี่ยวกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีหรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐ ที่กำหนดโครงการซึ่งต้องดำเนินการโดยผ่านพื้นที่ของหลายจังหวัด เช่น ทางหลวง อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ หรือครอบคลุมพื้นที่หลายจังหวัด เช่น การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เป็นไปตามที่ ก.น.บ. กำหนด

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และงบประมาณจังหวัดก่อนสิ้นอายุของแผน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำเสนอ ก.บ.จ. พิจารณาแล้วให้ความเห็นชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีใช้โครงการสำคัญ เมื่อ ก.บ.จ. ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้รายงานให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบ

(๒) กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีใช้โครงการสำคัญ โดยการเพิ่มโครงการใหม่ ที่มีได้อยู่ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี ให้ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงบประมาณและผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบ

(๓) กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการสำคัญ ให้ความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการประจำภาค การขอและให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด สำหรับวิธีการงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๓๔ กำหนดให้ ก.บ.ก. ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตที่ ก.น.บ. กำหนด โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ต้องให้ความสำคัญกับโครงการขนาดใหญ่ที่จังหวัดในกลุ่มจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน เช่น โรงไฟฟ้าขยะ ระบบชลประทาน ระบบขนส่ง ระบบเตือนภัยพิบัติ โดยต้องระบุแผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่จะดำเนินการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดไว้ด้วย

เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.บ.ก. สืบค้นความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด

ให้นำความในมาตรา ๒๑ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

๑๐. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๒๘ ตี ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีคณะกรรมการหมู่บ้านประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาในหมู่บ้าน ผู้นำหรือผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน เป็นกรรมการหมู่บ้านโดยตำแหน่ง และกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากผู้ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านเลือกเป็นกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสองแต่ไม่เกินสิบคน

คณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือที่นายอำเภอมอบหมาย หรือที่ผู้ใหญ่บ้านร้องขอ

QR CODE กลุ่มไลน์

(ขอให้ผู้ประสานงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสกนเข้ากลุ่มไลน์ตามพื้นที่กลุ่มจังหวัด
เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารข้อมูลข่าวสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้)

กลุ่มจังหวัดเหนือตอนบน 1

กลุ่มจังหวัดเหนือตอนบน 2

กลุ่มจังหวัดเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดเหนือตอนล่าง 2

กลุ่มจังหวัดกลางตอนบน

กลุ่มจังหวัดกลางตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดกลางตอนล่าง 2

กลุ่มจังหวัดกลางปริมณฑล

กรุงเทพมหานคร

กลุ่มจังหวัดตะวันออก 1

กลุ่มจังหวัดตะวันออก 2

กลุ่มจังหวัดอีสานกลาง

กลุ่มจังหวัดอีสานบน 1

กลุ่มจังหวัดอีสานบน 2

กลุ่มจังหวัดอีสานล่าง 1

กลุ่มจังหวัดอีสานล่าง 2

กลุ่มจังหวัดใต้ฝั่งอ่าวไทย

กลุ่มจังหวัดใต้ฝั่งอันดามัน

กลุ่มจังหวัดใต้ชายแดน